

2016

SANSKRIT

(Major)

Paper : 5.2

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) “दहा-उल्लासयुक्तो विश्वनाथस्य साहित्यदर्पणः।”

Rewrite the statement correcting the error
therein.

বাক্যটি শুদ্ধৰূপত লিখাঁ ।

(b) Who has written the ‘Lakṣmī’ Sanskrit
Commentary on the *Sāhityadarpaṇa*?

‘साहित्यदर्पण’ৰ লক্ষ্মী নামৰ সংস্কৃত টীকাটি কোনে ৰচনা
কৰিছে ?

(c) “ध्वनिबुधैः कथितः”

Who is referred to here by the term ‘बुधैः’?
‘बुधैः’ पदটির দ্বারা কার বিষয়ে উল্লেখ করা হয়েছে?

(d) How many kinds of Upamālakāra do you find in the *Sāhityadarpaṇa*?

‘সাহিত্যদর্পণ’ত কেইবিধ উপমা অলংকারের কথা কোরা হয়েছে?

(e) Give, after Mammaṭa, the definition of মধ্যম-কাব্য.

মম্মটের মতে, মধ্যম-কাব্যের লক্ষণ কি?

(f) What is the name of the 1st Chapter of the *Kāvyaṁīmāṁsā*?

‘কাব্যমীমাংসা’ গ্রন্থের প্রথম অধ্যায়ের নাম কি?

(g) How many Chapters are there in the *Kāvyaṁīmāṁsā*?

‘কাব্যমীমাংসা’ গ্রন্থে কেইটা অধ্যায় আছে?

2. Write down the definition of the উত্তম-কাব্য after Mammaṭa.

মম্মটের মতে উত্তম-কাব্যের লক্ষণ কি?

3. Write a note on কাব্যহেতু as you find in the *Kāvyaṁprakāśa*.

‘কাব্যপ্রকাশ’ অনুসারে কাব্যহেতুর বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

Or / অথবা

Discuss fully :

বহুলাই আলোচনা করুন :

“तद्दोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलंकृती पुनःकापि।”

4. Find out the Alamkāras in any two of the following verses : 2×2=4

তলত দিয়া গ্লোকসমূহের যি কোনো দুটোর অলংকার নির্ণয় করুন :

(a) कमलेव मतिर्मतिरिव कमला
तनुरिव विभा विभेव तनुः।

ধরণীৱ ধৃতিধৃতিৱিৱ ধরণী
সততং বিভাতি বত यस্য ॥

(b) नेदं नभोमण्डलमम्बुराशिनैताश्च तारा नवफेनभङ्गाः।
नायं शशी कुण्डलितः फणीन्द्रो नासौ कलङ्कः शयितो मुरारिः ॥

(c) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तपःक्लमं साधयितुं य इच्छति।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया शमीलतां छेतुमुषिर्व्वस्यति ॥

5. Define and illustrate any two of the following :

5×2=10

লক্ষণসম্বিত উদাহরণ লিখা (যি কোনো দুটা) :

তুল্যযোগিতা ; দৃষ্টান্ত ; রূপক ; বিভাবনা।

6. Write a broad note on उत्प्रेक्षा अलंकार. 10

উৎপ্রেক্ষা অলংকাৰৰ ওপৰত এটি বিস্তাৰিত টোকা লিখা।

Or / অথবা

Define अतिशयोक्ति अलंकार along with its varieties.

অতিশয়োক্তি অলংকাৰৰ লক্ষণ লিখি তাৰ ভাগকেইটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Distinguish between उपमा and अनन्वय अलंकार. 2

উপমা আৰু অনন্বয় অলংকাৰৰ পাৰ্থক্য লিখা।

8. Explain any one of the following : 5

তলত দিয়া বাক্যবোৰৰ যি কোনো এটা ব্যাখ্যা কৰা :

(a) ततस्ते पृथक् पृथक् स्वशाम्नाणि विरचयाम्ब्रुकुः।

(b) व्याकरोत्काव्यमीमांसां कविभ्यो राजशेखरः।

9. Write a note on the position of the Kāvya-mīmāṃsā in the field of Sanskrit poetics, along with a note on its author. 10

সংস্কৃত অলংকাৰশাস্ত্ৰত 'কাব্যমীমাংসা'ৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰা আৰু 'কাব্যমীমাংসা'ৰ গ্ৰন্থকাৰ সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

Or / অথবা

Present a summary of the First Chapter of the 'काव्यमीमांसा'.

'কাব্যমীমাংসা'ৰ প্ৰথম অধ্যায়ৰ সাৰাংশ লিখা।

★ ★ ★